

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 223/04-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. mája 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Eduarda Bárányu a Lajosa Mészárosu prerokoval prijatú sťažnosť Ing. J. M., bytom P., zastúpeného advokátom Mgr. R. T., B., vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 48 ods. 2, čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne v súvislosti so žiadosťou sťažovateľa z 25. augusta 2003 o prepustenie z väzby na slobodu (v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 5 Tp 105/2003) a takto

r o z h o d o l :

1. Krajská prokuratúra v Trenčíne postupom v súvislosti so žiadosťou Ing. J. M. z 25. augusta 2003 o prepustenie z väzby na slobodu (v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 5 Tp 105/2003) **p o r u š i l a** jeho právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Ing. J. M. **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume 13 630 Sk (slovom trinásťtisícšesťstotridsať slovenských korún), ktorú je Krajská prokuratúra

v Trenčíne p o v i n n á mu vyplatiť na účet advokáta Mgr. R. T., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 25. novembra 2004 č. k. I. ÚS 223/04-18 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. J. M., bytom P. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 48 ods. 2, čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne (ďalej aj „krajská prokuratúra“) v súvislosti so žiadosťou sťažovateľa z 25. augusta 2003 o prepustenie z väzby na slobodu [v konaní vedenom na Okresnom súde Trenčín (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 Tp 105/2003].

1. 1. Zo sťažnosti vyplynulo, že: *«Uznesením vyšetrovateľa KÚV PZ Prešov zo dňa 14. 8. 2002, ČVS KUV-76/OVVK-2002 (ďalej len „Uznesenie vyšetrovateľa KÚV PZ Prešov“) bolo podľa § 160 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „TrP“) začaté trestné stíhanie pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 zákona č. 140/1961 Zb. Trestného zákona v znení neskorších predpisov (ďalej len „TrZ“) na skutkovom základe uvedenom v Uznesení vyšetrovateľa KÚV PZ Prešov.*

Uznesením prokurátora Generálnej prokuratúry SR zo dňa 9. 10. 2002, č. k. IV/2 GPt 111/02-7, v trestnej veci podvodu podľa § 250 ods. 1, 5 TrZ vedenej na Krajskej prokuratúre v Prešove pod sp. zn. Kv 47/02 bola táto vec podľa § 25 ods. 1 TrP (per analogiam) Krajskej prokuratúre Prešov odňatá a prikázaná na výkon prokurátorského

dozoru nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní Krajskej prokuratúry Trenčín (ďalej len „Uznesenie GP“).

Opatrením Generálnej prokuratúry SR zo dňa 29. 11. 2002, č. k. IV Gn 3146/02-3, bola podľa § 6 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoP“) vo veci podozrenia z trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 5 TrZ v súvislosti s D., a. s. v konkurze, v ktorej koná Odbor vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti oddelenie vyšetrovania B. pod číslom konania ČVS: VKE-14/ÚV-OVOZTČ-BB-2002, bola poverená výkonom prokurátorského dozoru Krajská prokuratúra v Trenčíne (ďalej len „Opatrenie GP“).

Uznesením vyšetrovateľa oddelenia vyšetrovania B. odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti sekcie justičnej polície PZ Ministerstva vnútra SR zo dňa 9. 12. 2002, ČVS VKE-14/UV-OVOZTČ-BB-2002 (ďalej len „Uznesenie vyšetrovateľa“) bolo podľa § 160 ods. 1 TrP začaté trestné stíhanie a zároveň mi podľa § 163 ods. 1 TrP bolo vznesené obvinenie pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, 4 písm. b), ods. 5 TrZ v znení účinnom do 30. 9. 2002 na skutkovom základe uvedenom v Uznesení vyšetrovateľa.

Dňa 13. 12. 2002 prokurátor Krajskej prokuratúry Trenčín podal Okresnému súdu v Trenčíne návrh na moje vzatie do väzby. Uznesením Okresného súdu v Trenčíne zo dňa 14. 12. 2002, sp. zn. 1 Tp 114/02 (ďalej len „Uznesenie OS“) v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 16. 1. 2003 sp. zn. 1 Tpo 72/02 (ďalej len „Uznesenie KS“) som bol podľa § 68 ods. 1 TrP vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. b) a c) TrP.

Uznesením vyšetrovateľa oddelenia vyšetrovania B. odboru vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti sekcie justičnej polície PZ Ministerstva vnútra SR zo dňa 24. 4. 2003, ČVS VKE-14/OVOZTČ-BB-2002, boli podľa § 23 ods. 3 TrP (per analogiam) s poukazom na § 20 ods. 1 TrP spojené na spoločné trestné konanie s mojou trestnou vecou (trestnou vecou sprenevery) aj trestné veci vraždy A. B., vraždy Š. H. a vraždy Z. N. (ďalej len „Uznesenie vyšetrovateľa o spojení“).

1. 2. Podaním zo dňa 25. 8. 2003 som prostredníctvom svojho obhajcu požiadal o prepustenie z väzby na slobodu (ďalej len „Žiadosť prvá“), a pre prípad nevyhovenia

Žiadosti prvej žiadosť o nahradenie väzby mojím sľubom (ďalej len „Žiadosť druhá“; Žiadosť prvá a Žiadosť druhá spolu ďalej aj ako „Žiadosti“). Žiadosti boli Krajskej prokuratúre Trenčín doručené dňa 27. 8. 2003.

Okresný súd v Trenčíne bez nariadenia verejného zasadnutia dňa 9. 10. 2003 uznesením, sp. zn. 5 Tp 105/2003 (ďalej len „Uznesenie OSoŽ“) rozhodol tak, že podľa § 72 ods. 2 TrP moju Žiadosť prvú zamietol. Uznesenie OSoŽ mi bolo doručené dňa 14. 10. 2003 rovnako ako mojím dvom obhajcom.

Z odôvodnenia Uznesenia OSoŽ vyplýva, že som Žiadosti podal na Okresný súd v Trenčíne dňa 12. 9. 2003.»

Sťažovateľ je presvedčený o tom, že v súvislosti s jeho žiadosťou z 25. augusta 2003 o prepustenie z väzby na slobodu bolo postupom krajskej prokuratúry porušené predovšetkým jeho právo na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prieťahov, pričom svoje tvrdenie aj takto zdôvodnil: «Podľa môjho názoru záruky čl. 5 ods. 4 Dohovoru neboli v mojom prípade dodržané, keď moje Žiadosti boli Krajskou prokuratúrou Trenčín predložené Okresnému súdu Trenčín až dňa 12. 9. 2003, hoci Krajskej prokuratúre Trenčín boli doručené už dňa 27. 8. 2003. Krajská prokuratúra Trenčín teda predložila Žiadosti Okresnému súdu Trenčín až 17-ty deň po ich obdržaní, čo nezodpovedá pojmu „bez meškania“ v zmysle § 72 ods. TrP ani pojmu „urýchlene“ v zmysle čl. 5 ods. 4 Dohovoru. Takéto prieťahy spôsobené Krajskou prokuratúrou Trenčín v súvislosti s rozhodovaním o mojich Žiadostiach Okresným súdom Trenčín nemožno odôvodniť ani konkrétnymi okolnosťami danej trestnej veci.»

V súvislosti s namietaným porušením jeho práva na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prieťahov sťažovateľ poukázal i na to, že „vzhľadom na právnu úpravu podľa § 72 ods. 2 TrP tým, že predloženie Žiadostí Krajskou prokuratúrou Trenčín Okresnému súdu Trenčín trvalo 17 dní, bolo mi tým Krajskou prokuratúrou Trenčín neoprávnene bránené opätovne požiadať o prepustenie z väzby, čím navyše nebolo možné kontrolovať zákonnosť väzby v mesačnej periodicite“.

Pokiaľ sťažovateľ namietal porušenie princípu právneho štátu, práva na súdnu ochranu a práva na obhajobu postupom krajskej prokuratúry v súvislosti s jeho žiadosťou z 25. augusta 2003 o prepustenie z väzby na slobodu, poukázal aj na to, že „tým, že

predloženie Žiadostí Krajskou prokuratúrou Trenčín Okresnému súdu Trenčín od ich obdržania trvalo 17 dní, Krajská prokuratúra Trenčín mi bránila opätovne požiadať o prepustenie z väzby (...).

Z posledne uvedeného vyplýva, že Krajská prokuratúra Trenčín zjavne svojvoľným (právom neregulovaným) spôsobom porušovala povinnosť štátnych orgánov zabezpečiť reálnu možnosť uplatnenia základných práv a slobôd tými subjektami, ktorým boli priznané. Svojvoľu a bránenie v uplatnení práv možno považovať za porušenie jednak čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, ale aj čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR“.

1.3. Vzhľadom na uvedené podstatné okolnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie a po jej prijatí vyniesol tento nález:

„1. Krajská prokuratúra Trenčín porušila práva sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru a čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2. Krajská prokuratúra Trenčín porušila práva sťažovateľa podľa čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 50 ods. 3 Ústavy SR.

3. Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi ako primerané finančné zadosťučinenie peňažnú sumu vo výške 20.000,- Sk, ktorú mu je povinná zaplatiť Krajská prokuratúra Trenčín do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Krajská prokuratúra Trenčín je povinná uhradiť trovy konania k rukám advokáta Mgr. R. T., so sídlom B. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu“.

1. 4. Sťažovateľ priznanie požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnil nasledovne:

„1. Postupom Krajskej prokuratúry Trenčín došlo k porušeniu niekoľkých mojich ústavných práv, ako aj k porušeniu mojich práv chránených Dohovorom.

2. Porušenie mojich práv bolo osobitne svojvoľné a hrubé.

3. Porušenie práva na osobnú slobodu možno kvalifikovať ako jedno z najzávažnejších porušení Dohovoru.

4. Zrejme prehliadanie mojej osoby zo strany Krajskej prokuratúry Trenčín dolieha na mňa osobitne nepriaznivo, nakoľko od 12. 12. 2002 som zbavený osobnej slobody

a nachádzam sa vo väzbe odlúčený od svojej rodiny a priateľov, to všetko za osobitne sprísnených opatrení vzhľadom na dôvod kolúznei väzby.

5. K porušeniu mojich práv došlo postupom orgánu, ktorého úlohou je práve opak, a to ochrana práv a oprávnených záujmov fyzických a právnických osôb (§ 174 ods. 1 TrP, § 3 ods. 1, ods. 2 ZoP, § 18 ods. 1, ods. 2 ZoP). Vzhľadom na to som trpel pocitmi bezmocnosti, menejcennosti a bola u mňa v podstate negovaná dôvera v možnosť poskytnutia spravodlivosti v štáte.

6. Krajská prokuratúra Trenčín vyššie uvedeným spôsobom postupovala napriek tomu, že som ako osoba pozbavená osobnej slobody a nachádzajúca sa vo väzbe mohol legitímne očakávať zvýšenú a osobitnú starostlivosť o ochranu mojich ústavných práv a práv zaručených Dohovorom.

7. Osobitne významnou okolnosťou je aj doba, po ktorú Krajská prokuratúra Trenčín svojvoľne nekonala.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: krajská prokuratúra, zastúpená krajskou prokurátorkou JUDr. V. K., vyjadrením z 27. decembra 2004 č. k. 1 Kn 4035/2004-18 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom z 20. januára 2005.

2. 1. Krajská prokurátorka vo svojom vyjadrení uviedla, že: *«(...) Preskúmaním obsahu ústavnej sťažnosti Ing. J. M. zo dňa 27. októbra 2003 v súvislosti s relevantnými skutočnosťami vyplývajúcimi z dozorového spisu Krajskej prokuratúry v Trenčíne značka 1 Kv 59/02 mám za to, že v sťažnosti poukazovaným postupom Krajskej prokuratúry v Trenčíne neboli porušené práva Ing. J. M. na rozhodnutie o zákonnosti väzby bez zbytočných prietahov ani princíp právneho štátu na jeho právo na súdnu ochranu a obhajobu. (...)*

Sťažovateľom uvádzané žiadosti boli Krajskej prokuratúre v Trenčíne doručené dňa 27. augusta 2003. (číslo listu 1006-1014 dozorového spisu Krajskej prokuratúry Trenčín zn. 1 Kv 59/02).

Dňa 10. septembra 2003 boli predmetné žiadosti predložené podľa § 72 odsek 2 Trestného poriadku Okresnému súdu v Trenčíne (číslo listu 1019), nakoľko dozorujúci

prokurátor týmto nevyhovel. Žiadosti boli Okresnému súdu v Trenčíne doručené dňa 12. septembra 2003.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza (...) „Vzhľadom na uvedené mám za to, že postup Krajskej prokuratúry Trenčín ohľadne mojich žiadostí, keď ich predložila Okresnému súdu Trenčín na rozhodnutie 17-ty deň po ich obdržaní a z toho vyplývajúce neprimerané predĺženie celkovej dĺžky konania o mojich Žiadostiach nebol súladný s čl. 5 ods. 4 Dohovoru“, na ktorom tvrdení stavia svoju ústavnú sťažnosť a namieta porušenie svojich práv garantovaných mu Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd z roku 1950 v znení dodatkových protokolov a Ústavou Slovenskej republiky.

V (...) ústavnej sťažnosti sťažovateľ namieta porušenie princípu právneho štátu, práva na súdnu ochranu a právo na obhajobu zaručenú článkami 1 odsek 1 v spojení s článkom 2 odsek 2 Ústavy SR a článkom 46 odsek 1 v spojení s článkom 50 odsek 3 Ústavy SR. Uvedené porušenie odôvodňuje tým, že predloženie jeho žiadosti Krajskou prokuratúrou v Trenčíne Okresnému súdu Trenčín trvalo 17 dní od ich obdržania, Krajská prokuratúra v Trenčíne mu bránila opätovne požiadať o prepustenie z väzby.

Uvedené tvrdenie je však jednak nepravdivé a jednak zavádzajúce, pretože nerešpektuje technickú realizovateľnosť konania a rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní.

Tvrdenie sťažovateľa nie je pravdivé, nakoľko uvedenie lehoty „17-ty deň po obdržaní“ nezodpovedá skutočnosti a počítaniu lehôt podľa relevantných ustanovení procesnoprávných noriem.

Podľa § 60 odsek 1 Trestného poriadku sa do lehoty určenej podľa dní nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty. V danom prípade to bol deň doručenia Žiadostí sťažovateľa Krajskej prokuratúre v Trenčíne, teda 27. august 2003.

Počítajúc lehoty počnúc daným dňom a končiac dňom doručenia žiadosti na Okresný súd v Trenčíne môžeme preto hovoriť maximálne o dĺžke 16-tich dní, kedy žiadosti boli súdu doručené v daný 16-ty deň, teda 12. septembra 2003.

Vezmúc však na vedomie konkrétne dni, u ktorých táto lehota plynula, je potrebné uviesť, že z týchto dní pripadlo šesť dní na dni pracovného pokoja a pracovného voľna, keďže 29. august a 1. september sú štátnymi sviatkami (§ 1 zákona č. 241/1993 Z. z. v znení neskorších zmien), 31. august a 7. september pripadli na nedele a 30. augusta

a 6. september na soboty. Navyše dozorujúci prokurátor Žiadosti sťažovateľa vybavil už dňa 10. septembra 2004 (správne 2003 pozn. ústavného súdu). V tento deň však zároveň došlo k zadržaniu ďalšieho obvineného v trestnej veci sťažovateľa podľa § 75 Trestného poriadku a začala plynúť 48 – hodinový lehota na rozhodnutie o zadržanej osobe, (čísla listov 1022 až 1050 dozorového spisu Krajskej prokuratúry v Trenčíne značka 1 Kv 59/02).

Písomnosti týkajúce sa zadržanej osoby boli na Krajskej prokuratúre v Trenčíne prioritne vybavované práve vzhľadom na plynutie lehoty 48 hodín a až následne boli vyexpedované žiadosti sťažovateľa na Okresný súd v Trenčíne.

Po prihliadnutí na všetky vyššie uvedené skutočnosti možno preto konštatovať, že o Žiadostiach sťažovateľa bolo na Krajskej prokuratúre v Trenčíne rozhodnuté v lehote 14-tich dní, presnejšie v lehote 8-ich pracovných dní.

V uvedenej lehote dozorujúci prokurátor okrem vybavovania ďalších trestných vecí za účelom rozhodnutia o žiadostiach sťažovateľa musel preštudovať vyšetrovací spis Prezídia Policajného zboru SR, Odboru boja proti korupcii Stred ČVS: VKE-14/OVOZTČ-BB-2002 a preskúmaním dovtedy vykonaných vyšetrovacích úkonov vyhodnotiť dôvodnosť ďalšieho trvania väzby u sťažovateľa. (...)

Citujúc sťažovateľa (...) „i keď prípustnosť dĺžky lehôt bude závisieť od konkrétnych okolností, tieto sú v zásade veľmi krátke, pričom z hľadiska čl. 5 odsek 4 Dohovoru nemožno akceptovať vôbec žiadne zbytočné prietahy. Za zodpovedajúce čl. 5 odsek 4 považoval súd lehoty 14, resp. 18 dní (rozhodnutie súdu Touroude proti Francúzsku z 3. 10. 2000) nie však už lehotu 23 dní (rozsudok vo veci Rehbock proti Slovinsku z 28. 11. 2000) a lehoty 30 dní, resp. 33 dní (rozsudok vo veci GB. a MB. proti Švajčiarsku z 30. 11. 2000). Do lehoty sa zásadne počíta celková doba konania od podania žiadosti až po právoplatnosť rozhodnutia“.

V danom prípade je potrebné prihliadnúť na konkrétne okolnosti danej trestnej veci. Takýmito okolnosťami je najmä rozsiahlosť spisového materiálu. V predmetnej veci týkajúcej sa obzvlášť závažnej trestnej činnosti stíhaných štrnásť osôb, bolo vykonané množstvo vyšetrovacích úkonov, ktoré boli obsiahnuté vo vyšetrovacom spise. Všetky dôkazné prostriedky bolo potrebné pri rozhodovaní o žiadostiach sťažovateľa zohľadniť a vyhodnotiť. O žiadostiach sťažovateľa dozorujúci prokurátor rozhodol, i keď formálne rozhodnutie sa v takom prípade nevydáva, iba sa žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu

predloží súdu. Uvedené rozhodnutie prokurátor urobil v lehote 14 dní, čo nijako nevybočuje z lehôt, ktoré za zodpovedajúce považuje i Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu.

Vzhľadom na uvedené navrhujem, aby Ústavný súd SR nálezom rozhodol, že konaním Krajskej prokuratúry v Trenčíne v súvislosti so žiadosťou sťažovateľa Ing. J. M. zo dňa 25. augusta 2003 o prepustenie z väzby na slobodu práva sťažovateľa podľa článku 5 odsek 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd z roku 1950 v znení dodatkových protokolov a článku 17 odsek 2 v spojení s článkom 48 odsek 2 z Ústavy SR, článkov 1 odsek 1 v spojení s článkom 2 odsek 2 Ústavy SR a článkov 46 odsek 1 v spojení s článkom 50 odsek 3 Ústavy SR, porušené neboli.

Podľa § 30 odsek 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o Ústavnom súde v platnom znení súhlasím, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania.»

2. 2. Právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu krajskej prokuratúry uviedol, že: *«Dňa 5. 1. 2005 mi bolo prostredníctvom právneho zástupcu doručené vyjadrenie Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 27. 12. 2004 (ďalej len „Vyjadrenie KP“) vo vyššie uvedenej veci. Podľa môjho názoru námietky Krajskej prokuratúry Trenčín (ďalej aj ako „odporca“) nie sú dôvodné.*

Vo vyjadrení KP sa v súvislosti s mojimi tvrdeniami o porušení mojich práv garantovaných Ústavou SR a Dohovorom postupom odporcu okrem iného uvádza, že „(...) Uvedené tvrdenie je však nepravdivé a jednak zavádzajúce, pretože nerešpektuje technickú realizovateľnosť konania a rozhodovania orgánov činných v trestnom konaní. (...)“

V rozsudku G. B. proti Švajčiarsku Súd konštatoval, že ak si štát v prípadoch zahrňujúcich prepustenie z väzby vyberie dvojúrovňové konanie obsahujúce na prvej úrovni rozhodovanie prokurátorom a na druhej rozhodovanie súdom, toto nemôže slúžiť ako ospravedlnenie pozbavenia práv sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru. Je vecou štátu, aby si organizoval súdny systém spôsobom umožňujúcim jeho súdom vyhovieť požiadavkám vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 Dohovoru (rozsudok Súdu vo veci G. B. proti Švajčiarsku z 30. 11. 2000, § 38).

Žiadosti som doručil odporcovi dňa 27. 8. 2003, ktorý ich dňa 12. 9. 2003 predložil Okresnému súdu v Trenčíne. Okresný súd v Trenčíne bez nariadenia verejného zasadnutia dňa 9. 10. 2003 uznesením, sp. zn. 5 Tp 105/2003 (ďalej len „Uznesenie OSoŽ“) rozhodol

tak, že podľa § 72 ods. 2 TrP moju Žiadosť prvú zamietol a o Žiadosti druhej nerozhodol. Uznesenie OSoŽ mi bolo doručené dňa 14. 10. 2003 rovnako ako mojím dvom obhajcom. Proti Uzneseniu OSoŽ som dňa 17. 10. 2003 podal prostredníctvom môjho obhajcu sťažnosť (ďalej len „Sťažnosť“). O mojej Sťažnosti proti Uzneseniu OSoŽ rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením sp. zn. 22 Tpo 26/03 na neverejnom zasadnutí konanom dňa 29. 10. 2003 tak, že Uznesenie OSoŽ podľa § 149 ods. 1 písm. a) TrP zrušil a podľa § 72 ods. 2 TrP moju Žiadosť prvú zamietol s tým, že u mňa trvá dôvod väzby v zmysle § 67 ods. 1 písm. b) TrP (ďalej len „Uznesenie KSoS“). O Žiadosti druhej nerozhodol ani Krajský súd v Trenčíne. Uznesenie KSoS mi bolo doručené dňa 11. 11. 2003 rovnako ako mojím obhajcom (Uznesenie KSoS pripájam v prílohe).

Z uvedeného vyplýva, že konanie o preskúmaní zákonnosti môjho pozbavenia osobnej slobody celkovo trvalo od 27. 8. 2003 do 11. 11. 2003 (mutatis mutandis rozsudok Súdu vo veci Sanchez – Reisse proti Švajčiarsku z 21. 10. 1986, § 54), teda 76 dní, čo nezodpovedá zárukám na urýchlené rozhodnutie o zákonnosti väzby vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 Dohovoru a čl. 17 ods. 2 Ústavy SR. Prieťahy v konaní o Žiadostiach spôsobil a moje práva vyplývajúce z čl. 5 ods. 4 Dohovoru a čl. 17 ods. 2 Ústavy SR porušil práve odporca, keď mu 16 dní (10 pracovných dní) trvalo predloženie Žiadostí súdu (mutatis mutandis rozsudky Súdu vo veciach G. B. proti Švajčiarsku z 30. 11. 2000, § 37; M. B. proti Švajčiarsku z 30. 11. 2000, §§ 40 – 41). Tieto prieťahy spôsobené odporcom neboli následným postupom Okresného súdu v Trenčíne a Krajského súdu v Trenčíne odstránené, aby konanie o Žiadostiach bolo možné ako celok považovať za urýchlené. Z týchto dôvodov neobstojí ani argumentácia odporcu, že „Uvedené rozhodnutie prokurátor urobil v lehote 14 dní, čo nijako nevybočuje z lehôt, ktoré za zodpovedajúce považuje i Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu“.

Pokiaľ ide o odporcom tvrdenú rozsiahlosť spisového materiálu, táto námietka taktiež neobstojí. V prvom rade je potrebné uviesť, že je vecou odporcu, aby svoje oprávnenia a povinnosti ako dozorujúceho orgánu nad prípravným konaním trestným organizoval spôsobom, aby konanie o preskúmaní zákonnosti pozbavenia osobnej slobody ako celok vyhovelo požiadavkám vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 Dohovoru (rozsudok Súdu vo veci G. B. proti Švajčiarsku z 30. 11. 2000, § 38). Z toho potom pre odporcu vyplývala povinnosť priebežne sa oboznamovať s vyšetrovacím spisom, aby i v rozsiahlych trestných

veciach vrátane mojej spojených na spoločné konanie, v ktorých sú obvinení stíhaní väzobne, bolo rozhodované o zákonnosti pozbavenia osobnej slobody urýchlene. Z identických dôvodov neobstojí ani argumentácia odporcu týkajúca sa plynutia lehoty na rozhodnutie o zadržanej osobne, ktorou bol ďalší obvinený, v čase vybavovania mojich Žiadostí. Pre úplnosť je potrebné dodať, že predkladanie Žiadostí odporcom Okresnému súdu v Trenčíne po dobu 2 dní (od 10. 9. 2003 do 12. 9. 2003) za situácie, keď tak odporca ako aj Okresný súd v Trenčíne sídlia v tom istom meste, je v rozpore s povinnosťou konať vo väzobných veciach urýchlene.

Argumentácia odporcu rozsiahlosťou spisového materiálu neobstojí aj z ďalšieho dôvodu. Návrhom zo dňa 23. 5. 2003, č. k. 1 Kv 59/02-763 odporca žiadal okrem iného aj predĺženie lehoty trvania mojej väzby do 30. 11. 2003 (ďalej len „Návrh KP zo dňa 23. 5. 2003“; pripájam v prílohe). Nie pochyb, že pred podaním Návrhu KP zo dňa 23. 5. 2003 Okresnému súdu v Trenčíne sa odporca musel podrobne oboznámiť s celým spisovým materiálom. Odo dňa 24. 5. 2003 do dňa 27. 8. 2003 uplynuli tri mesiace a v tomto období boli vykonané nasledovné vyšetrovacie úkony:

- výsluch obvinených L., N. dňa 27. 5. 2003 v ÚVV L.
- výsluch svedkov – spolupracovníci Z. N. dňa 28. 5. 2003 v OR PZ P.
- výsluch svedkov R. Š., príslušníci OO PZ T., A. B. dňa 29. 5. 2003 na OO PZ T.
- rekonštrukcia a obhliadka miesta činu s obvineným J. L. dňa 30. 5. 2003 v obci Z.
- skúška na detektore lži s JUDr. M. H. dňa 10. 6. 2003 na KEÚ PZ P.
- konfrontácia G. – H. dňa 12. 6. 2003 v ÚVV L.
- výsluch svedka H. dňa 12. 6. 2003 v ÚVV L.
- rekonštrukcia s obvineným M. J. k vražde A. B., dňa 17. 6. 2003 na KR PZ K.
- konfrontácia S. – S. dňa 18. 6. 2003 v KÚJP B.
- výsluch svedka N. dňa 18. 6. 2003 v KÚJP B.
- výsluch svedka K. dňa 18. 6. 2003 v KÚJP B.
- výsluch svedka MUDr. Ď. dňa 18. 6. 2003 v KÚJP B.
- výsluch svedka K. dňa 19. 6. 2003 v OR PZ P.
- výsluch riaditeľa pobočky L., P. dňa 19. 6. 2003 v OR PZ P.
- výsluch pracovníka DÚ P. dňa 19. 6. 2003 v OR PZ P.
- výsluch malol. N. dňa 23. 6. 2003 na OVOZTČ B.

- *rekognícia N. – S. + opoznanie osobných vecí poškodeného N. dňa 23. 6. 2003 na OVOZTČ B.*
- *výsluch svedka S. dňa 24. 6. 2003 na OR PZ P.*
- *výsluch svedka – pracovník DÚ P. dňa 24. 6. 2003 na OR PZ P.*
- *výsluch JUDr. V. B. dňa 24. 6. 2003 na OR PZ P.*
- *výsluch spolupracovníka S. dňa 24. 6. 2003 na OR PZ P.*
- *výsluch Š. dňa 26. 6. 2003 v ÚVV B.*
- *výsluch rodičov obvinených, G., F. dňa 2. 7. 2003 na KÚJP PZ K.*
- *výsluch rodiča obvineného A. dňa 2. 7. 2003 na OO PZ S.*
- *výsluch rodičov obvinených L., S., N., J. dňa 3. 7. 2003 v OR PZ P.*
- *vydanie zbrane obvineným L. dňa 16. 7. 2003 na OR PZ P.*
- *výsluch obvineného G., H. k zmluve medzi spol. I. a S. dňa 17. 7. 2003 v ÚVV L.*

Väčšina uvedených úkonov sa týkala iných skutkov, z ktorých boli v tom čase už obvinené konkrétne osoby, a ktoré boli spojené na spoločné konanie so skutkom, pre ktorý som trestne stíhaný. Pre úplnosť dodávam, že pre podozrenie z mojej účasti na týchto ďalších skutkoch neexistovali žiadne dôvody. Zápisnice o úkonoch týkajúcich sa týchto iných skutkov pre rozhodnutie (opatrenie) odporcu o Žiadostiach relevantné neboli, takže odporca sa nemusel s nimi oboznamovať, a zohľadniť a vyhodnotiť skutočnosti z nich vyplývajúce. I ak by som nebral do úvahy posledne uvedenú argumentáciu, oboznamovanie sa so všetkými zápisnicami o úkonoch vykonaných v období od 24. 5. 2003 do 27. 8. 2003, vyhodnotenie skutočností z nich vyplývajúcich a predloženie Žiadosti Okresnému súdu v Trenčíne trvalo 16 dní (10 pracovných dní), čo nezodpovedá zárukám vyplývajúcim z čl. 5 ods. 4 Dohovoru a čl. 17 ods. 2 Ústavy SR.

Pokiaľ ide o moju požiadavku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 20.000,- Sk (bod 3. petitu ústavnej sťažnosti) v súvislosti s porušením mojich práv, túto i s prihliadnutím na rozhodovaciu prax Súdu považujem za primeranú (napr. bod 2. písm. a) výroku rozsudku Súdu vo veci G. B. proti Švajčiarsku z 30. 11. 2000), pričom len konštatovanie porušenia namietaných ustanovení Dohovoru a Ústavy SR nepovažujem za dostatočnú satisfakciu.

I z dôvodov uvedených v tomto podaní zotrvávam na svojej sťažnosti.

Zároveň týmto udeľujem svoj súhlas s upustením od ústneho pojednávania v predmetnej veci, nakoľko od tohto nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Ďalej v súlade s § 36 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb žiadam o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia od odporcu za tri úkony právnej služby (I. prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, II. písomné podanie na súd týkajúce sa veci samej – spísanie ústavnej sťažnosti, III. stanovisko k vyjadreniu Krajskej prokuratúry Trenčín zo dňa 20. 1. 2001 - správne 20. 1. 2005 pozn. ústavného súdu), pričom odmena za prevzatie a prípravu zastúpenia a spísanie sťažnosti je po 4.270,- Sk spolu s režijným paušálom vo výške 128,- Sk za jeden úkon právnej služby a odmena za spísanie stanoviska k vyjadreniu Krajskej prokuratúry Trenčín je 2.510,- Sk spolu s režijným paušálom vo výške 150,- Sk, t. j. sumu 11.456,- Sk zvýšenú o daň z pridanej hodnoty vo výške 19 % - 2.176,60 Sk, celkom teda sumu 13.632,60 Sk.

Vzhľadom na posledne uvedené upravujem bod 4. petitu ústavnej sťažnosti a žiadam, aby Ústavný súd SR v bode 4. petitu ústavnej sťažnosti rozhodol takto:

4. Ing. J. M. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 13.632,50 Sk (slovom trinásťtisícšesťstotridsaťdva korún slovenských šesťdesiat halierov), ktorú je Krajská prokuratúra Trenčín povinná uhradiť jeho advokátovi Mgr. R. T.. na účet do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.»

II.

Z listinných dôkazov predložených sťažovateľom a z dozorového spisu krajskej prokuratúry sp. zn. 1 Kv 59/02 vyplývajú nasledovné relevantné skutočnosti:

1. Sťažovateľ podaním z 25. augusta 2003 prostredníctvom svojho obhajcu požiadal o prepustenie z väzby eventuálne (pre prípad nevyhovenia tejto žiadosti) o nahradenie väzby jeho sľubom. Uvedené žiadosti boli krajskej prokuratúre doručené 27. augusta 2003.

2. Pretože dozorujúci prokurátor uvedeným žiadosťami sťažovateľa nevyhovel, predmetné žiadosti podľa § 72 ods. 2 Trestného poriadku (ďalej len „TP“) predložil okresnému súdu na rozhodnutie. Predloženie „žiadosti o prepustenie z väzby“ bolo okresnému súdu doručené 12. septembra 2003.

3. Okresný súd bez nariadenia verejného zasadnutia 9. októbra 2003 uznesením sp. zn. 5 Tp 105/2003 rozhodol tak, že podľa § 72 ods. 2 TP žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Okresný súd o žiadosti sťažovateľa o nahradenie väzby jeho sľubom uvedeným uznesením nerozhodol. Uznesenie bolo doručené sťažovateľovi 14. októbra 2003, rovnako ako jeho dvom obhajcom.

4. Proti uzneseniu okresného súdu z 9. októbra 2003 sp. zn. 5 Tp 105/2003 sťažovateľ podal prostredníctvom svojho obhajcu 17. októbra 2003 sťažnosť.

5. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) o uvedenom opravnom prostriedku sťažovateľa rozhodol na neverejnom zasadnutí uznesením sp. zn. 22 Tpo 26/03 29. októbra 2003 tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 149 ods. 1 písm. a) TP zrušil a žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby zamietol s tým, že u neho naďalej trvá dôvod väzby v zmysle § 67 ods. 1 písm. b) TP. O žiadosti sťažovateľa o nahradenie väzby jeho sľubom ani krajský súd uvedeným uznesením nerozhodol. Uznesenie krajského súdu bolo sťažovateľovi ako i jeho obhajcom doručené 11. novembra 2003.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajskej prokuratúry v súvislosti so žiadosťou sťažovateľa z 25. augusta 2003 o prepustenie z väzby na slobodu (v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5 Tp 105/2003) došlo k porušeniu jeho práv podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru, podľa čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 48 ods. 2, čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 50 ods. 3 ústavy.

1. K porušeniu čl. 5 ods. 4 dohovoru

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím (...), má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. V texte čl. 5 ods. 4 dohovoru použitý anglický výraz „speedily“ a francúzsky výraz „a bref délai“ (v slovenskom preklade „urýchlene“) jasne indikuje, čo musí byť v danom prípade hlavným predmetom záujmu. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55).

Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám zbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybníť zákonnosť zbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti zbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. novembra 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. decembra 2000, § 33 - 36).

Vychádzajúc z vyššie uvedených konkrétnych okolností prípadu a z judikatúry ESLP bolo treba trvanie konania o preskúmanie dôvodnosti ďalšieho trvania väzby na krajskej prokuratúre sťažovateľa považovať v kontexte celkovej dĺžky tohto konania za neprimerané.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ vytýkal porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru iba vo vzťahu ku krajskej prokuratúre, bolo potrebné predovšetkým zaoberať sa napadnutým konaním vedeným na krajskej prokuratúre. Z celkovej doby trvania konania čas spotrebovaný na krajskej prokuratúre bol 16 dní, ktorá skutočnosť by sama osebe nemusela znamenať porušenie čl. 5 ods. 4 dohovoru. Keďže krajský prokurátor žiadostiam sťažovateľa o prepustenie z väzby, eventuálne o nahradenie väzby jeho sľubom nevyhoviel, predmetné žiadosti predložil okresnému súdu na rozhodnutie. Napokon v dôsledku odvolania sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu o predmetných žiadostiach sťažovateľa rozhodol krajský súd, ktorého uznesenie bolo sťažovateľovi a jeho obhajcom doručené po uplynutí 76 dní od podania týchto žiadostí. Ak sa o zákonnosti väzby rozhoduje na viacerých stupňoch, lehota končí až konečným rozhodnutím súdu, ale posudzuje sa globálne (napr. Navarra v. Francúzsko, rozsudok z 23. novembra 1993). Ústavný súd preto zdôrazňuje, že postup krajskej prokuratúry, okresného súdu a krajského súdu v danej veci bolo treba považovať za jeden celok a tak ich skúmať. Vychádzajúc z takéhoto kontextu potom napadnutý postup krajskej prokuratúry vzhľadom na všetky okolnosti danej veci (aj na to, že súdy svojím liknavým postupom tiež neodstránili postup krajskej prokuratúry poznačený priet'ahmi) nemožno považovať za urýchlený v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd vyslovil, že krajská prokuratúra porušila čl. 5 ods. 4 dohovoru, tak ako to je uvedené pod bodom 1 tohto nálezu.

2. K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 2 v spojení s čl. 48 ods. 2, čl. 1 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 50 ods. 3 ústavy

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (...).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. (...)

Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. (...)

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (...).

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa názoru sťažovateľa pomalým postupom krajskej prokuratúry došlo aj k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 ústavy, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva obhajovať sa podľa čl. 50 ods. 3 ústavy. Tým zároveň mal byť porušený aj čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy. Sťažovateľ svoj názor zakladá na tej skutkovej okolnosti, že zdĺhavosťou konania o preskúmanie dôvodnosti trvania väzby krajskou prokuratúrou bol pozbavený možnosti každých 14 dní žiadať nanovo o prepustenie z väzby.

Právo na súdnu ochranu v súvislosti s periodickým skúmaním dôvodnosti väzby, ako aj právo na urýchlené skúmanie dôvodnosti väzby sú obsiahnuté v čl. 17 ods. 2 ústavy. Preto toto ustanovenie je v pomere špeciality k všeobecným ustanoveniam čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy“ (mutatis mutandis I. ÚS 224/03).

Ústavný súd už v bode III. 1 tohto nálezu vyslovil, že krajská prokuratúra v napadnutom konaní porušila čl. 5 ods. 4 dohovoru, a teda postup krajskej prokuratúry nezodpovedá ani kritériám urýchleného rozhodovania o väzbe vyplývajúcim z čl. 17 ods. 2 ústavy, keďže toto ustanovenie ústavy zabezpečuje obdobnú ochranu.

Okrem dosiaľ uvedeného treba konštatovať, že pomalým postupom krajskej prokuratúry bol sťažovateľ zbavený aj možnosti opakovať svoju žiadosť o prepustenie z väzby v periodických lehotách vyplývajúcich zo zákona, lebo táto možnosť je viazaná na právoplatné rozhodnutie o predchádzajúcej žiadosti (mutatis mutandis I. ÚS 34/04).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dospel ústavný súd k záveru, že došlo k porušeniu práva sťažovateľa na urýchlené preskúmanie dôvodnosti väzby a sťažovateľ bol zbavený aj možnosti opakovať svoju žiadosť o prepustenie z väzby v periodických lehotách vyplývajúcich z čl. 17 ods. 2 ústavy, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené pod bodom 1 tohto nálezu.

Naproti tomu nebolo možné v tejto súvislosti vysloviť aj porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 ústavy, lebo tieto ustanovenia sú v pomere generality k špeciálnemu ustanoveniu zakotvenému v čl. 17 ods. 2 ústavy. Preto v tejto časti ústavný súd sťažnosti nevyhovel.

Ústavný súd napokon nepovažoval za potrebné osobitne sa zaoberať ani otázkou porušenia čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, keďže tieto ustanovenia sú spravidla vždy porušené, ak je porušené niektoré základné právo alebo sloboda. Ide o sprievodný účinok porušenia základného práva alebo slobody.

3. K primeranému finančnému zadosťučineniu

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľ požadoval priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 Sk.

Podľa názoru ústavného súdu priznanie primeraného finančného zadosťučinenia prichádza spravidla do úvahy predovšetkým v tých prípadoch, keď porušenie základného práva alebo slobody nie je už možné napraviť. To znamená, že neprichádza do úvahy zrušenie rozhodnutia alebo opatrenia, resp. uvedenie do pôvodného stavu (I. ÚS 15/02).

Napriek vyššie citovanej zásade v danom prípade ústavný súd nepovažoval za súladné s princípom spravodlivosti priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie. Vychádzal pritom z toho, že v danom prípade podiel krajskej prokuratúry

na porušení práv sťažovateľa podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a podľa čl. 17 ods. 2 ústavy je relatívne najmenší, pričom všeobecné súdy, ktoré tiež rozhodovali o predmetnej žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, za účastníkov tohto konania označené neboli. Preto by nebolo spravodlivé za danej situácie priznať sťažovateľovi právo na primerané finančné zadost'učinenie. Z rovnakých dôvodov už samotné vyslovenie porušenia základných práv považoval ústavný súd za postačujúce.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 3.

4. K náhrade trov konania

Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania vo výške zaokrúhlene 13 630 Sk z dôvodu trov jeho právneho zastúpenia.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prípravu a prevzatie zastúpenia a podanie sťažnosti 31. októbra 2003 a podanie písomného stanoviska k vyjadreniu okresného súdu 20. januára 2005). Za dva úkony vykonané v roku 2003 patrí odmena v sume dvakrát po 4 270 Sk a režijný paušál dvakrát po 128 Sk (§ 13 ods. 8, § 19 ods. 3, § 24 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), teda spolu za úkony vykonané v roku 2004 prislúcha sťažovateľovi suma 8 796 Sk a za jeden úkon vykonaný v roku 2005 patrí odmena 2 501 Sk a režijný paušál 150 Sk (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľky predstavujú sumu 11 447 Sk, ku ktorej bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 2 174,93 Sk, t. j. trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú zaokrúhlene celkove sumu 13 630 Sk, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia pod bodom 2.

5. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2005